

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1EMCdo/1/2015
Identifikačné číslo spisu: 7614211578
Dátum vydania rozhodnutia: 24.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Janka Cisárová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7614211578.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci oprávneného mal. Z., nar. XX. U. XXXX, zastúpeného otcom P., bývajúcim v F., zastúpeným JUDr. Radkom Petruňom, advokátom so sídlom vo Zvolene, Tehelná 189, proti povinnému Mestu Levoča, so sídlom v Levoči, Nám. Majstra Pavla 4, IČO: 00 329 321, pre vymoženie 30 000 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 7 Er 619/2014, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves z 2. októbra 2014, č. k. 7 Er 619/2014-37, takto

rozhodol:

Mimoriadne dovolanie o d m i e t a.

Oprávnenému nepriznáva náhradu trov konania o mimoriadnom dovolaní.

Odôvodnenie

1. Oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdnemu exekútorovi 23. júna 2014 domáhal proti povinnému vykonania exekúcie pre vymoženie pohľadávky 30 000 € a trov súdneho konania 5 854,87 €. Povinnosť zaplatiť túto sumu bola povinnému uložená na základe rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo 7. decembra 2011 č. k. 1 C 121/2009-130, ktorý nadobudol právoplatnosť 10. januára 2012 a vykonateľnosť 14. januára 2012. Na vykonanie exekúcie bol Okresným súdom Spišská Nová Ves poverený súdny exekútor JUDr. Boris Gerbery, Exekútorský úrad, so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Starosaska 3, poverením z 24. júna 2014.

2. Súdny exekútor 15. júla 2014 vydal upovedomenie o ďalších trovách exekúcie, ktoré oprávnený prevzal 16. júla 2014 proti ktorému povinný podaním z 30. júla 2014 podal námietky.

3. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „exekučný súd“) uznesením z 2. októbra 2014 č. k. 7 Er 619/2014-37 námietky povinného proti ďalším trovám exekúcie zamietol ako nedôvodné. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že spôsob vykonania exekúcie je oprávnený určiť výlučne exekútor; návrhom oprávneného na spôsob vykonania exekúcie exekútor nie je viazaný, výnimkou je zriadenie exekučného záložného práva, ktoré možno zriadiť výlučne na návrh oprávneného. V danom prípade oprávnený už v návrhu na vykonanie exekúcie navrhol zriadiť na nehnuteľnosti vo vlastníctve, resp. spoluvlastníctve

povinného exekučné záložné právo (§ 167 ods. 2 Exekučného poriadku) a zároveň v zmysle § 134 ods. 1 Exekučného poriadku udelil súhlas na vykonanie exekúcie predajom všetkých nehnuteľností, ktorých je povinný vlastníkom, resp. spoluvlastníkom, na ktorých exekútor zriadi exekučné záložné právo za účelom uspokojenia pohľadávky. Oprávnený 11. júla 2014 konkretizoval svoj návrh na zriadenie exekučného záložného práva na nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, k. ú. F. V čase vydania exekučného príkazu na zriadenie exekučného záložného práva, t. j. 15. júla 2014 pohľadávka vyplývajúca z exekučného titulu uhradená nebola.

4. Na základe podnetu povinného podal proti uvedenému uzneseniu exekučného súdu mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej aj „generálny prokurátor“). Navrhoval, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Okresného súdu Spišská Nová Ves z 2. októbra 2014, č. k. 7 Er 619/2014-37 zrušil a vec vrátil exekučnému súdu na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci, keď sa nestotožnil so záverom exekučného súdu o primeranosti spôsobu vykonania exekúcie a zabezpečenia majetku povinného. Nosnou argumentáciou generálneho prokurátora bolo tvrdenie, že k predaju nehnuteľnosti by sa malo pristúpiť až v prípade, že povinný nedisponuje likvidnými zdrojmi na úhradu pohľadávky, prípadne nedisponuje dostatkom iného majetku, z ktorého by bolo možné pohľadávku veriteľa uspokojiť. Ak teda jeden zo spôsobov vykonania exekúcie (spojený s menej intenzívnym zásahom do práv povinného) bezpečne postačuje na uhradenie celej vymáhanej pohľadávky, nie je právom akceptovateľný dôvod na vykladanie ďalších trov exekúcie, spojených so zabezpečením ďalšieho majetku povinného, ktorý na úhradu dlhu nie je potrebné postihovať. Podľa jeho názoru pri rozhodovaní o námietkach povinného proti ďalším trovám exekúcie exekučný súd nezvažoval účelnosť ďalších trov exekúcie. Poukázal na to, že zriadenie záložného práva na 143 nehnuteľnostiach s poukazom na dostatok finančných prostriedkov na účtoch, na výšku vymáhanej pohľadávky ako aj výmeru zexekvovaných nehnuteľností bolo neúčelné.

5. Povinný vo svojom vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora uviedol, že súhlasí a plne sa stotožňuje s obsahom, ako aj závermi uvedenými v mimoriadnom dovolaní. Oprávnený sa k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora nevyjadril.

6. Podmienky prípustnosti mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolačný súd“) posúdil podľa právneho stavu účinného ku dňu jeho podania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku [Čl. 2 ods. 1 a ods. 2 a Čl. 3 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)].

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) predovšetkým skúmal splnenie podmienok pre podanie mimoriadneho dovolania v zmysle § 243e ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej aj „O.s.p.“), a to v prvom rade podmienku, či generálnym prokurátorom uplatnený dovolačný dôvod, t. j. nesprávne právne posúdenie veci, sa týka takého porušenia zákona, ktoré aktuálna judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) považuje za zjavné pochybenie pri aplikácii hmotného práva majúce povahu zásadnej vady, ktorú možno akceptovať ako dôvod pre zrušenie právoplatných rozhodnutí za účelom jej nápravy. Dospel pritom k záveru, že táto podmienka nie je splnená.

8. Podľa § 243e ods. 1 O.s.p. ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f O.s.p.), a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie. Podľa § 243f ods. 1 O.s.p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

9. Z judikatúry ESLP vyplýva, že systém opravných prostriedkov zakotvený v právnom poriadku zmluvnej strany Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) musí

byť v súlade s požiadavkami čl. 6 Dohovoru. ESLP v rámci svojej rozhodovacej praxe už viackrát konštatoval porušenie čl. 6 Dohovoru vtedy, keď k nariadeniu opätovného preskúmania veci došlo výlučne z dôvodu existencie odlišného právneho posúdenia veci oproti právnomu názoru vnútroštátnych súdov, ktoré vec s konečnou platnosťou prerokovali a meritórne rozhodli (porovnaj Roseltrans proti Rusku z roku 2005). Opakovane tiež zdôraznil, že v záujme právnej istoty by právoplatné rozsudky mali vo všeobecnosti zostať nedotknuté a k ich zrušeniu by malo dochádzať iba pre účely nápravy zásadných väd [viď napríklad Abdullayev proti Rusku (rozsudok z roku 2010)], resp. závažných pochybení [viď Sutyazhnik proti Rusku (rozsudok z roku 2009)]. Za takú vadu alebo pochybenie však nemožno v žiadnom prípade považovať to, že na predmet konania existujú dva odlišné právne názory.

10. Zároveň ESLP opakovane dospel - na základe sčasti odlišných úvah - aj k názoru, že k porušeniu čl. 6 Dohovoru dochádza tiež vtedy, ak je právoplatné a záväzné rozhodnutie súdu zrušené v rámci mimoriadneho prieskumu, ktorý presadil subjekt odlišný od účastníkov konania, len na úvahe ktorého bolo posúdenie vhodnosti alebo potreby podania mimoriadneho opravného prostriedku iniciujúceho tento mimoriadny prieskum (viď napríklad rozhodnutia ESLP vo veci Kutepov a Anikeenko proti Rusku z roku 2005 a vo veci Tripon proti Rumunsku z roku 2008). Inštitút veľmi podobný mimoriadnemu dovolaniu upravenému v Občianskom súdnom poriadku bol predmetom skúmania ESLP vo veci Tripon proti Rumunsku. V tomto rozhodnutí ESLP konštatoval, že v skúmanom prípade prokurátor nekonal na základe vlastnej iniciatívy, ale konal na základe žiadosti jednej zo strán sporu. ESLP zásah prokurátora do takéhoto súkromnoprávneho súdneho konania označil za priťažujúci faktor, pretože, hoci tento štátny úradník konal na základe podnetu účastníka súdneho konania, podanie mimoriadneho dovolania bolo ponechané výlučne na voľnej úvahe prokurátora. ESLP v danej veci preto dospel k záveru, že zrušenie dotknutého právoplatného a záväzného rozhodnutia porušilo sťažovateľovo právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

11. Aj aktuálne rozhodnutia ESLP z 9. júna 2015 vydané vo veciach proti Slovenskej republike (DRAFT-OVA, a. s., PSMA, s. r. o. a COMPCAR, s. r. o.) pripomínajú význam a obsah princípov rovnosti zbraní a princípov právnej istoty, s ktorými bezprostredne súvisí otázka záväznosti, nezrušiteľnosti a dôveryhodnosti právoplatných súdnych rozhodnutí, ktoré boli napadnuté z iniciatívy generálneho prokurátora vyjadrenej podaním mimoriadneho dovolania. Zdôrazňujú, že judikatúra ESLP akceptuje ako dôvod pre zrušenie právoplatných rozhodnutí, a teda pre výnimočný odklon od princípov právnej istoty, nastolenej právoplatným rozhodnutím, v prospech princípov spravodlivej ochrany práv, len tzv. zásadné vady, za ktoré považuje justičné omyly alebo závažné vady súdneho konania, zneužitie právomoci, zjavné pochybenia pri aplikácii hmotného práva alebo akékoľvek iné závažné dôvody vyplývajúce zo záujmov spravodlivosti.

12. S prihliadnutím na vyššie uvedenú judikatúru ESLP treba ustanovenie § 243e ods. 1 O.s.p. vykladať reštriktívne, t. j. tak, že podmienka prípustnosti mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora spočívajúca v jeho tvrdení, že právoplatným rozhodnutím bol porušený zákon, je splnená len vtedy, ak ide o závažné vady súdneho konania alebo zjavné pochybenia pri aplikácii hmotného práva, t. j. napr. ak ide o svojvoľné alebo neudržateľné právne závery, alebo pochybenia takej intenzity, ktoré vyžadujú uprednostnenie spravodlivej ochrany práv pred princípom právnej istoty nastolenej právoplatným rozhodnutím. Inak povedané takýto postup je prípustný len na účely napravenia podstatných väd konania alebo omylov spravodlivosti, a nie za účelom zabezpečenia právnej čistoty. Preto nestačí, aby generálny prokurátor odôvodňoval ním podané mimoriadne dovolanie akýmkoľvek porušením zákona, ale je potrebné, aby namietal závažné vady súdneho konania alebo zjavné pochybenia pri aplikácii práva majúce charakter tzv. zásadných väd alebo závažného excesu, pričom však podľa judikatúry ESLP za takúto vadu alebo exces nemožno považovať skutočnosť, že na predmet konania existujú dva rozličné názory. K rovnakému interpretačnému záveru dospel Ústavný súd Slovenskej republiky (k tomu porovnaj niektoré kľúčové rozhodnutia, napr. sp. zn. III. ÚS 357/2013 z 2. júla 2014, III. ÚS 104/2016 z 24. februára 2016, I. ÚS 117/2016 zo 17. februára 2016, I. ÚS 274/2016 z 22. marca 2017).

13. V preskúmvanej veci je z obsahu mimoriadneho dovolania zrejmé, že ním generálny prokurátor prezentoval svoj odlišný právny názor na otázku účelnosti ďalších trov exekúcie. Polemizoval s právnym

záverom exekučného súdu, či spôsob vykonania exekúcie a zabezpečenia majetku povinného bol primeraný vymáhanej povinnosti a či je akceptovateľný dôvod na vynakladanie ďalších trov exekúcie spojených so zabezpečením ďalšieho majetku povinného. Takáto polemika prezentujúca iný právny názor netýka sa tzv. zásadných väd, podstata ktorých bola vysvetlená vyššie. Danosť zásahu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia (aj keby vec bola skutočne nesprávne právne posúdená, pozn.) nie je daná ani tým, že mimoriadne dovolanie smeruje v prospech účastníka (podávateľa podnetu) proti záujmom súdneho exekútora. Podľa názoru dovolacieho súdu nebola preto splnená podmienka prípustnosti mimoriadneho dovolania spočívajúca v náprave tzv. zásadných väd aplikácie práva, resp. závažných pochybení.

14. So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora ako procesne neprípustné (§ 464 CSP v spojení s § 447 písm. c/ CSP).

15. Generálnemu prokurátorovi v konaní o mimoriadnom dovolaní nemôže byť uložená povinnosť nahradiť trovy konania (§ 261 CSP.). Povinnosť nahradiť trovy konania v konaní o mimoriadnom dovolaní má ten, kto podal podnet na podanie mimoriadneho dovolania. V danom prípade dal podnet na mimoriadne dovolanie povinný. Oprávnenému tak vzniklo právo na náhradu trov konania. Dovolací súd však oprávnenému právo na náhradu trov konania o mimoriadnom dovolaní nepriznal, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

16. Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.